

Årsmelding og årsregnskap 2019 - Askøy kommune

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Eldrerådet		
Råd for personer med funksjonsnedsettelse		
Utvalg for oppvekst og levekår		
Utvalg for teknikk og miljø		
Formannskapet		
Kommunestyret		

Saksbehandler: Ingvar Thorsen/Marit Rinnan

Arkivsaknr.: 2019/7908-3

RÅDMANNENS INNSTILLING:

- 1 Årsmelding og regnskap for 2019 for Askøy kommune vedtas som framlagt.
- 2 Regnskapsmessig resultat på kr 26 088 000 overføres til disposisjonsfond.
- 3 Ubrukte lånemidler fra 2019 overføres til 2020 ved å gjøre følgende endring i investeringsbudsjettet for 2020:
  - a) Investering i anleggsmidler 2020 økes med kr 126 461 676 i henhold til oversikt «Overføring av investeringsmidler til 2020» (vedlegg 1).
  - b) Bruk av lånemidler i 2020 økes med kr 126 461 676
  - c) Inntil kr 120 mill i ubrukne lånemidler fra 2019 tilbakebetales som avdrag eller motregnes mot nye låneopptak i 2020.

SAMMENDRAG

Årsmeldingen og årsregnskapet redegjør for kommunens virksomhet i 2019. Dokumentet beskriver hovedpunkter i kommunens drift, måloppnåelse og gir forklaringer på budsjettavvik og vurderinger knyttet til kommunens økonomiske stilling.

2019 har vært et spesielt krevende år. Året ble preget av krisen som oppsto da forurenset vann i et høydebasseng tilknyttet Kleppe vannverk gjorde mange syke, og abonnentene måtte koke vannet i ukevis. Det var også utfordrende at det på kort tid måtte planlegges og gjennomføres

store innsparinger for å tilpasse budsjettet til bortfallet av eiendomsskatt og nedprioritering av ledelse og administrasjon.

Askøy kommunes regnskap for 2019 viser et regnskapsresultat på 26 mill. kr. Resultatet er relativt svakt, netto driftsoverskudd er på 6 mill kr.

Det positive regnskapsresultatet skyldes hovedsakelig at inntektene ble høyere enn antatt på grunn av god skatteinntang på landsbasis, og positiv utvikling i finansmarkedet utover høsten. Kommunalavdelingene tilpasset seg budsjetttrammene godt, samlet merforbruk i kommunalavdelingene er 1,5 mill.

Gjeldsgraden er økt og disposisjonsfondet er redusert. Rådmannen anbefaler derfor at årets regnskapsoverskudd settes av til disposisjonsfond, slik at dette opprettholdes på samme nivå som ved inngangen til 2019.

Rådmannen foreslår justeringer i investeringsbudsjettet og bruk av lånemidler i henhold til justerte planer for framdrift og gjennomføring.

Avgjøres av: Kommunestyret

Behandles i følgende utvalg:

ELD, RFH, UOL, UTM, F, K, Kontrollutvalget

Videre saksgang: Følges opp av rådmannen

Saksopplysninger:

Vedlagt følger rådmannens årsmelding og årsregnskap for 2019, samt revisors beretning og rapport vedrørende årsregnskapet. Årsmeldingen og årsregnskapet beskriver hovedpunkter i kommunens drift, måloppnåelse, forklaringer på budsjettavvik og vurderinger knyttet til kommunens økonomiske stilling.

Innsparinger, ulovlig økonomiplan og vannkrise

Fylkesmannen godkjente årsbudsjettet for 2019, men slo fast at økonomiplanen ikke oppfylte kommunelovens krav til realisme og balanse. Rådmannen la fram forslag til revidert økonomiplan med omdefinerte og nye tiltak for effektivisering og innsparing.

I løpet av året er det gjennomført innsparinger på over 30 mill. Stillinger innen ledelse og administrasjon er kuttet, og ny administrativ organisasjonsstruktur er innført fra 01.01.2020.

I juni kom vannkrisen. Campylobacter i et høydebasseng tilknyttet Kleppe vannverk gjorde mange innbyggere syke. Kokevarselet gjaldt i flere uker. Det ble jobbet intenst for å ivareta innbyggerne, finne kilden til vannsmitten og sikre god vannkvalitet igjen. Medietrykket var høyt i en lang periode.

Resultat og økonomisk posisjon

Regnskapsresultat og netto driftsresultat

Askøy kommunes regnskap for 2019 viser et regnskapsresultat på 26,1 mill kr etter bruk av disposisjonsfond. Det er også gjort avsetning til bundne driftsfond (selvkostfond og overførte

tilskuddsmidler), samt til investeringsregnskapet til dekning av KLP-innskudd. Det er brukt netto 25,7 mill av disposisjonsfondet, og overført 0,9 mill til investeringer. Høyere skatteinntekter på landsbasis, som gjennom inntektsfordeling ga merinntekter for Askøy kommune på 11,3 mill i forhold til justert budsjett, bidrar til at regnskapsresultatet er positivt. Det gjør også et svært godt netto finansresultat.

Tabell 69: Netto driftsresultat, Askøy kommune 2014-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Netto driftsresultat i hele 1 000	29 510	75 207	35 231	-8 054	6 241
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	1,57	3,78	1,65	-0,36	0,3

Netto driftsresultat er på 6,2 mill, og utgjør 0,3 % av årets driftsinntekter. Anbefalt nivå er 1,75%.

Budsjettavvik i kommunalavdelingene

Totalt merforbruk i kommunalavdelingene er ca 1,5 mill sammenliknet med justert budsjett. Den siste budsjettjusteringen ble gjort etter oktober. Uten effekten av selvkost er mindreforbruket på 19,9 mill kr.

Tabell 68: Regnskap, budsjett og avvik for kommunal-/fagavdeling. Mindreforbruk (+), merforbruk (-). Kroner i hele 1 000.

Kommunalavdeling	Regnskap 2019	Budsjett inkl. just.2019	Avvik B-R	Avvik i %	Uten Selvkost	
					Avvik B-R	Avvik i %
Sentrale styringsorganer	98 815	99 664	850	99,15	1 561	98,43
Oppvekst	790 634	795 612	4 978	99,37	4 978	99,37
Levekår	728 573	735 098	6 524	99,11	6 108	99,17
Teknisk	34 262	20 614	-13 647	166,20	-5 910	108,88
Areal og samfunn	12 435	12 119	-235	101,93	1 432	90,75
Totalt	1 664 719	1 663 187	-1 532	100,09	19 989	98,80

Investeringer og finans

Årets investeringer er hovedsakelig finansiert gjennom låneopptak. Gjelden økte med 207 mill. Netto lånegjeld økte fra 93.835 kr per innbygger i 2018 til 98.724 kr innbygger i 2019. Utgiftene til renter og avdrag ble redusert med 3,8 mill i 2019 som følge av lavere rente. Minimumsavdraget ble ca 5 mill lavere enn budsjettert.

I 2018 måtte det regnskapsføres et tap på finansplasseringene på 10 mill, mens det i 2019 er regnskapsført en urealisert gevinst på ca 25 mill.

Premieavviket på pensjon utgjør et regnskapsmessig positivt avvik på bare 2 mill i 2019, mot 18,1 mill. i 2018. Finansområdet samlet, som inkluderer avdrag, gjeldsrenter, finansinntekter og utbytte, har i 2019 gitt et mindreforbruk i henhold til budsjett på 31,8 mill.

Fond

Det er i samsvar med justert budsjett brukt 25,7 mill av disposisjonsfondet. Som tabellen under viser, er beholdningen per 31.12.2019 omtrent 100 mill. Dette er 4,6% av driftsinntektene. Anbefalt nivå er 8-10%.

Tabell 70: Utvikling i beholdningen av fondsmidler

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
Disposisjonsfond	15 083	35 983	100 353	127 264	101 551
Bundne driftsfond	43 529	58 777	45 178	30 595	34 332
Ubundne investeringsfond	109 130	116 636	115 804	117 222	115 774
Bundne investeringsfond	38 671	2 051	12 358	4 315	4 366

Overføring av investeringsmidler og lånemidler

Budsjettforskriften stiller krav om justering av investeringsbudsjettet ved avvik fra forutsatt framdrift. Framdrift defineres her som påløpte kostnader for det enkelte prosjekt innenfor det enkelte år, og budsjettjusteringen foreslås ut i fra faktisk regnskapsført forbruk for de ulike prosjektene i 2019.

Totalt sett har kommunen hatt en netto forsinket framdrift på 247 mill i 2019, hvorav 125 mill knytter seg til VA-området. Inkludert i dette beløpet er også 43,5 mill til ledning Revura Åsebø som i budsjettvedtaket ble vedtatt at ikke skal bygges. Øvrige midler på VA av «Resterende summer på VA» kan trekkes inn, da en ser at det i budsjett 2020 er nok midler til fremdrift på investeringsprosjektene som pågår.

For prosjekter der det er brukt mindre enn budsjettet i 2019, foreslås en oppjustering av budsjettet for 2020 tilsvarende foregående års ubrukte midler. For prosjekter som har brukt mer enn budsjettet i 2019, foreslås en nedjustering av budsjett 2020 tilsvarende overforbruket i foregående år. Samlet utgjør dette 126,5 mill.

Overføring av ubrukte investeringsmidler fra 2019 til 2020 innebærer ikke en økning av kostnadsrammen for prosjektene. Endringen er derfor i utgangspunktet kun en forskyvning av budsjettet mellom de ulike årene i bygge- / investeringsperioden. Unntaket er prosjekt 4708 Askøy Nord fra 4701 Askevann hvor, hvor en tilfører ubrukte midler. Dette som følge av ny vannledning til Fromreide som informert om i kommunestyret. For prosjekter som 2128 og 4227 knyttet til Skogstunet skole og 2163 Erdal barneskole tomt, er investeringsrammen tilpasset vedtatt økonomiplan 2020.

Investeringsplanen for 2020 innebærer at nesten alle investeringer skal finansieres gjennom nye lån. En justering av investeringsbudsjettet betyr derfor at budsjettet for bruk av lånemidler må endres tilsvarende. Gjennom budsjettvedtaket er rådmannen gitt fullmakt til å gjøre nødvendige låneopptak. Om bruken av investeringsmidler viser seg å bli lavere enn budsjettet, eller det for eksempel skjer en tilbakebetaling av forskuttering, kan en del av lånebeløpet bli «ubrukte lånemidler» ved årets slutt. Overskudd VA-midler sammen med 78,5 mill fra ulike øvrige prosjekter som for eksempel tomt til Erdal barneskole og Skogstunet skole kan brukes til ekstraordinære avdrag eller redusere behovet for nye låneopptak. Etter gjennomgang av 2019 og investeringsplanen kan låneopptaket reduseres med, og/eller det kan innbetales som avdrag, en sum på inntil 120 mill.

Formaliteter om årsregnskap og årsberetning

Ifølge kommuneloven § 14-3 andre ledd skal kommunestyret vedta årsregnskapene og årsberetningene senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt. Det betyr i praksis 30. juni. På

grunn av korona-situasjonen har revisor fått forlenget frist til å gjøre sitt arbeid, noe som kan forsinke behandlingen. Kommunestyrets frist er derfor utsatt til 15. september dette året. Departementet har presisert at det bør tilstrebes å vedta årsregnskapet og årsberetningen så snart som mulig.

Årsregnskapet for 2019 skal forøvrig avlegges og vedtas i 2020 i samsvar med reglene i forskrift 15. desember 2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner §10, jf forskrift 7. juni 2019 nr 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v §11-2.

Før årsregnskapet vedtas, skal kontrollutvalget avgi uttalelse til kommunestyret om årsregnskapet.

Vurdering:

Årsmeldingen gir et innblikk i det omfattende tjenestetilbudet Askøy kommune gir. Det er lagt vekt på å få fram spesielle satsninger, mål og resultater. Som nevnt har 2019 vært et spesielt krevende år. Budsjettsituasjonen og vannkrisen har krevd mye ressurser, og preget prioriteringene. Som det går fram av årsmeldingen er det gjort reduksjoner i tjenestetilbudet, men også effektiviseringer og tiltak som styrker kvaliteten i tjenestetilbudet. Organisasjonen har vist god evne til omstilling og tilpasning til knappere budsjetttrammer.

Rådmannen er bekymret for kommunens svake økonomiske posisjon. Det hadde ikke vært mulig å oppnå et positivt regnskapsresultat i 2019 uten økningen i inntekter som følge av økte skatteinntekter for landet og den positive utviklingen på finansområdet.

Gjeldsgraden er fortsatt svært høy, og har økt også dette året. Investeringene ligger nå på et gjennomsnittlig nivå, men få kommuner må sette av så mye av inntektene til å betale renter og avdrag.

Det ligger tunge innsparingskrav i budsjettet og økonomiplanen for 2020 – 2023 også, og de økonomiske konsekvensene av kronautbruddet er usikker. Det er derfor viktig at kommunen har et disposisjonsfond som økonomisk buffer. I 2019 er det brukt netto 25,7 mill av disposisjonsfondet. Dette tilsvarer omtrent det regnskapsmessige overskuddet for 2019. Det er kommunestyret som gjennom vedtak i denne saken skal disponere dette. Fylkesmannen har i sitt budsjettbrev anbefalt at overskuddet for 2019 avsettes til disposisjonsfond. Rådmannen er enig i den vurderingen.

For å unngå at det bygger seg opp ny saldo av ubrukte lånemidler foreslås det at ubrukte lånemidler for 2019 som ikke omdisponeres, kan benyttes til ekstraordinært avdrag eller motregnes mot nye låneopptak. Av beløpet på 120 mill er 100 mill knyttet til VA-prosjekter som må tilpasses en ny plan. Resterende beløp stammer fra skoleprosjekter som ikke lenger er aktuelle i henhold til vedtatt budsjett og økonomiplan, eller fordi endrete forutsetninger gjør at det må omprosjekteres og fremmes ny sak om finansiering. Intensjonen om å ikke ha en stor saldo med ubrukte lånemidler må veies mot behovet for likviditet og situasjonen i finansmarkedet.

Folkehelseperspektiv:

Det vises til vedlagte årsmelding

Økonomi:

Dette perspektivet framgår av saken.

Vedlegg:

1. Overføring av investeringsmidler til 2020
2. Årsmelding og regnskap 2019 Askøy kommune
3. Revisjonsberetning Askøy kommune 2019
4. Revisjonsrapport Askøy kommune 2019

Kleppestø, 29.04.2020

Eystein Venneslan
rådmann

Marit Rinnan
stabsjef